

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
DOS-2024-0000216
PZH-2024-856799584

Uw kenmerk

Bijlagen
1

Burgemeester en wethouders van gemeente Goeree-
Overflakkee
Postbus 1
3240 AA Middelharnis

Onderwerp

Huisvestingswet: huisvesting vergunninghouders
Beoordeling 1 juli 2024

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u inzake ons voornemen over te gaan tot indeplaatsstelling voor de uitvoering van de gemeentelijke taakstelling huisvesting van vergunninghouders. Dit doen wij op grond van artikel 124, eerste lid, van de Gemeentewet en volgens ons Aanvullende beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 en Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2024. Alvorens wij hierover een definitief besluit nemen, kondigen wij het voornemen met deze brief bij u aan.

Uitoefening toezicht

Op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet dragen burgemeester en wethouders zorg voor de voorziening in de huisvesting van vergunninghouders in de gemeente overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling. Gemeenten zijn derhalve verantwoordelijk voor de huisvesting van vergunninghouders. Indien burgemeester en wethouders geheel of gedeeltelijk nalaten uitvoering te geven aan deze verplichting kan dit leiden tot indeplaatsstelling door de provincie. Indeplaatsstelling betekent dat de provincie voor het realiseren van de taakstelling de vereiste maatregelen zal nemen, op kosten van uw gemeente. Op grond van de Gemeentewet en de Wet revitalisering generiek toezicht oefent de provincie toezicht uit op de realisering van de gemeentelijke taakstelling met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Een juridische interventie, zoals een besluit tot indeplaatsstelling, wordt voorafgegaan door een ambtelijk en bestuurlijk traject, waarin de gemeente eerst zelf in de gelegenheid wordt gesteld om alsnog aan haar verplichtingen te voldoen.

Ambtelijk en bestuurlijk Overleg

De gemeente Goeree-Overflakkee loopt sinds 1 juli 2020 achter op haar taakstelling met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Als gevolg hiervan is de gemeente diverse treden gestegen op de interbestuurlijke interventieladder. Hierover is de gemeente steeds door middel van toezichtbrieven op de hoogte gebracht en zijn ambtelijk de stappen op de interventieladder doorlopen. Dit houdt in dat er sinds 2021 ambtelijk toezichtgesprekken zijn gevoerd met de gemeente, COA en woningcorporatie. Tevens is naar aanleiding van het eerste bestuurlijke overleg onder leiding van een extern bureau samen met de gemeente en provincie een locatiescan uitgevoerd om locaties voor flexwoningen in beeld te brengen. Bovendien is het (toentertijd actief

zijnde) provinciale aanjaagteam ingezet om locaties verder te brengen en is ambtelijk het contact tussen de provincie en gemeente geïntensiveerd om naar oplossingen te zoeken.

Bestuurlijk hebben er gesprekken plaatsgevonden op 13 februari 2023, 14 september 2023 en 1 februari 2024 tussen de wethouder en de gedeputeerde, waarin de risico's zijn benoemd van het niet behalen van de wettelijke taakstelling en de in dat geval te nemen maatregelen. Naar aanleiding van deze gesprekken zijn er tevens brieven verstuurd aan uw college (verstuurd 29 maart 2023 en 2 oktober 2023). U heeft op 20 januari 2023 een plan van aanpak aangeleverd bij de provincie.

Motivering

Helaas moeten wij constateren dat de taakstelling niet voor 1 juli 2024 is gerealiseerd en uw gemeente een achterstand kent van nog 62 te plaatsen vergunninghouders. Het aantal woningmutaties dat aan vergunninghouders wordt toegekend, is onvoldoende geweest om de taakstelling te halen en om het aantal door het COA aan uw gemeente gekoppelde vergunninghouders te huisvesten. Tijdens eerdere bestuurlijke gesprekken werd al aangegeven dat de gemeente denkt aan verschillende maatregelen (o.a. inzet voormalige gemeentehuis in Dirksland i.v.m. plaatsing flexwoningen voor Oekraïense vluchtelingen). Ondanks dat er plannen zijn om in de toekomst vergunninghouders te kunnen huisvesten heeft dit niet op korte termijn geleid tot het behalen van de taakstelling en bestaat er op dit moment een achterstand.

De taakstelling huisvesting van vergunninghouders betreft geen inspanningsverplichting maar een resultaatverplichting voor de gemeente. Gezien de landelijke druk op het asielopvangstelsel en de daaruit voortvloeiende hoge taakstellingen, zien wij ons genoodzaakt om een vooraankondiging van juridische indeplaatsstelling te versturen. Als een gemeente namelijk niet aan haar taakstelling voldoet, betekent dit dat vergunninghouders die in de asielzoekerscentra verblijven en in afwachting zijn van huisvesting langer moeten wachten op uitplaatsing naar een gemeente. Zij zijn daardoor niet in staat hun inburgering in de Nederlandse samenleving te starten.

Wij zijn van oordeel dat wij de afgelopen periode voldoende terughoudendheid hebben betracht bij de uitoefening van het toezicht. De gemeente haalt immers al vier jaar de taakstelling niet. Aan ons komt beoordelingsvrijheid toe bij de toepassing van het interventie instrument indeplaatsstelling. De beleidsvrijheid van uw college bij de uitvoering van de taakstelling staat dat niet in de weg. Indeplaatsstelling is in dit geval het enige geschikte interventie-instrument om de realisatie van de gemeentelijke taakstelling te verzekeren.

Voornemen

Het volgende formele moment om te kijken hoe de taakstelling vordert is 1 oktober 2024. Nog voor dit moment zal een bestuurlijk overleg plaatsvinden met de portefeuillehouder. Daarnaast voeren we graag ambtelijk overleg over de voortgang van de taakstelling. Wij zijn voornemens een definitief besluit tot indeplaatsstelling te nemen, indien u niet voor 1 januari 2025 zelf in de wettelijke medebewindstaak heeft voorzien. Dit houdt in dat u voor die tijd uw achterstand in de taakstelling van 62 personen, inclusief de taakstelling 2024-II van 49 te plaatsen vergunninghouders, dus samen 111 vergunninghouders, volledig moet hebben gerealiseerd. Indien het aantal door COA aan uw gemeente gekoppelde vergunninghouders op 1 oktober 2024 lager is dan de taakstelling inclusief achterstand, moet u het aantal gekoppelde vergunninghouders plaatsen. In januari 2025 zullen wij vervolgens een besluit nemen over de indeplaatsstelling en welke begunstigingstermijn hierbij passend is.

Tijdens een nader vast te stellen termijn wordt u nog in de gelegenheid gebracht zelf in de taakstelling te voorzien. Indien u de taakstelling binnen deze termijn niet, niet tijdig of niet naar

behoren heeft gerealiseerd, zullen wij overgaan tot feitelijk handelen en zullen wij de taakstelling voor een nader te bepalen periode ten laste van de gemeente zelf uit (laten) voeren. Wij vertrouwen erop dat de gemeente Goeree-Overflakkee haar activiteiten op dit terrein zal intensiveren en over zal gaan tot de benodigde acties om de taakstelling inclusief de achterstand voor 1 januari 2025 te realiseren.

Toelichting wettelijk kader en achtergrond

Ieder halfjaar krijgen gemeenten een taakstelling voor het aantal vergunninghouders die zij, volgens artikel 28 van de Huisvestingswet, in die periode moeten huisvesten. Deze taakstelling wordt vastgesteld door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De wettelijke basis voor het toezicht van de provincie en de indeplaatsstelling is gelegen in artikel 124 van de Gemeentewet. Bij het toezicht op de achterstanden in de taakstelling hanteert de provincie de 'Interventieladder indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing'. Deze ladder kent 6 stappen: Het bestuurlijke overleg tussen de wethouder en gedeputeerde viel binnen trede 3, te weten het maken van afspraken over acties en termijnen. Indien de afspraken niet of onvoldoende worden uitgevoerd, zoals hier het geval is, wordt overgestapt naar trede 4 en worden het college, middels een brief, en de gemeenteraad, middels een afschrift, geïnformeerd over het voornemen van de provincie om tot indeplaatsstelling over te gaan (1 juli 2024). Daarna volgt in trede 5 het formele besluit of tot indeplaatsstelling wordt overgegaan (1 januari 2025) en indien inderdaad wordt besloten tot indeplaatsstelling volgt in trede 6 de feitelijke indeplaatsstelling (1 juli 2025).

Het besluit tot indeplaatsstelling wordt geformuleerd als een last. Dat wil zeggen dat de toezichthouder op kosten van de ondertoezichtgestelde de vereiste maatregelen zal nemen als die maatregelen niet door de ondertoezichtgestelde binnen een vastgestelde termijn (de begunstigingstermijn) zijn genomen.

Horizontale verantwoording en openbare publicatie

Volgens artikel 124, vierde lid, van de Gemeentewet dienen wij ons voornemen tot indeplaatsstelling aan uw gemeenteraad kenbaar te maken middels een afschrift en van het voornemen mededeling te doen in het provinciaal blad. In verband met onze proactieve informatieplicht zullen wij ook de leden van Provinciale Staten informeren over ons voornemen tot indeplaatsstelling.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij gaan ervan uit dat u zich maximaal inspant waardoor de taakstelling inclusief de achterstand voor 1 januari 2025 is behaald en er geconcludeerd kan worden dat verdere stappen niet nodig zijn.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2024-0000216) te vermelden. Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Afschrift aan

Gemeenteraad Goeree-Overflakkee
Provinciale Staten van Zuid-Holland

Bijlage: Onderbouwing

De gemeente Goeree-Overflakkee heeft sinds 1 januari 2020 een achterstand op de taakstelling huisvesting vergunninghouders. Voor 1 juli 2024 zouden 91 (taakstelling 2024-I + achterstand = 54 + 37) gehuisvest moeten zijn, echter heeft de gemeente X gehuisvest.

Een volledig overzicht van het verloop is hieronder te zien:

Type cijfers per jaar	Cijfers	Plaatsing op de interventieladder
Achterstand op 1 januari 2020	19	
Achterstand op 1 januari 2020 o.b.v. huurcontracten	0	Trede 0 'Taakstelling gerealiseerd'
Taakstelling 2020-I	16	
Taakstelling 2020-I	35	
Achterstand op 1 juli 2020	13	Trede 1 'Signaleren'
Taakstelling 2020-II	19	
Taakstelling 2020-II incl. achterstand	32	
Achterstand op 1 januari 2021	21	Trede 1 'Signaleren'
Taakstelling 2021-I	39	
Taakstelling 2021-I inclusief achterstand	60	
Achterstand op 1 juli 2021	25	Trede 1 'Signaleren'
Taakstelling 2021-II	32	
Taakstelling 2021-II inclusief achterstand	57	
Tussentijds meetmoment van 1 oktober 2021 (50% taakstelling niet behaald)	14	Trede 2 'Informatie opvragen en valideren'
Achterstand op 1 januari 2022	30	Trede 2 'Informatie opvragen en valideren'
Taakstelling 2022-I	29	
Taakstelling 2022-I inclusief achterstand	59	
Achterstand op 1 juli 2022	21	Trede 3A 'Afspraken maken over acties en termijnen, ambtelijk'
Taakstelling 2022-II	39	
Taakstelling 2022-II inclusief achterstand	60	
Achterstand op 1 januari 2023	21	Trede 3 'Bestuurlijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2023-I	62	
Taakstelling 2023-I inclusief achterstand	83	
Achterstand op 1 juli 2023	45	Trede 3: 'Bestuurlijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2023-II	51	

Taakstelling 2023-II incl. achterstand	96	
Achterstand op 1 januari 2024	37	Trede 3: 'Bestuurlijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2024-I	54	
Taakstelling 2024-I incl. achterstand	91	
Achterstand op 1 juli 2024	62	Trede 4 'Vooraankondiging juridische indeplaatsstelling'

Plan van aanpak van de gemeente

In het door de gemeente aangeleverde plan van aanpak (20 januari 2023) wordt aangegeven dat de volgende maatregelen worden genomen:

- Tussen de gemeente en woningcorporatie Oost West Wonen is continue overleg en afstemming over de gekoppelde statushouders en de benodigde woningen. Het overleg gebeurt zowel op uitvoerend als op beleids-/managementniveau.
- De gemeente is regelmatig in contact met buurgemeenten, zoals Hoeksche Waard en Schouwen-Duiveland om gekoppelde statushouders te ruilen, zodat er een geschikte match ontstaat met de beschikbare woningen. Tot op heden is dit één keer gelukt met de gemeente Schouwen-Duiveland.
- In november 2022 plaatste de gemeente een hervestigersgezin van 4 personen vanuit de missie Jordanië. Regelmatig wordt er bij het COA geïnformeerd over nieuwe missies en worden de mogelijkheden bekeken voor het inschrijven op deze missies. De gezinsgrootte van de hervestigers is meer passend bij de woningen die beschikbaar zijn ten opzichte van de reguliere koppelingen.
- Sinds december 2022 heeft de gemeente contact gehad met het Aanjaagteam¹ huisvesting asielzoekers en statushouders. Dit contact heeft ertoe geleid dat het Aanjaagteam 2 locaties voor de huisvesting van arbeidsmigranten, asielzoekers en/of statushouders nader heeft onderzocht.
- Door middel van 111 flexwoningen worden 300 plekken gecreëerd voor Oekraïense vluchtelingen die nu in noodopvanglocaties verblijven. Na twee jaar komen de flexwoningen ook voor andere reguliere woningzoekenden (waaronder bijvoorbeeld statushouders) beschikbaar via de woningcorporatie.

BO 13 februari 2023

Tijdens het eerste bestuurlijke gesprek op 13 februari 2023 tussen wethouder Markwat en gedeputeerde Koning zijn te nemen maatregelen besproken. Uit dit gesprek kwam voort dat de gemeente inzet op volgende punten:

- Het verlengen van de huur van vastgoed waarin Oekraïense vluchtelingen worden opgevangen, zodat hier ook statushouders kunnen worden geplaatst.
- Een voormalig gemeentehuis in Dirksland onderzoeken als mogelijke locatie voor flexwonen.
- In gedeeld opdrachtgeverschap (gemeenten en provincie) uitvoeren van een locatiescan. Zo kunnen bestaande panden en onbenutte percelen in kaart worden gebracht voor flexwonen.
- Beter registreren van bouwplannen in planregistratie van de provincie. Dit

¹ Het Aanjaagteam van de provincie was tijdelijk actief in 2022/2023.

draagt bij aan het gesprek tussen gemeente, provincie en het rijk.

- Bereid te zijn de voorbeelden vanuit het aanjaagteam te onderzoeken. Daarbij werd gevraagd om goede afstemming tussen aanjaagteam en gemeente bij het onderzoeken van potentiële locaties.

BO 14 september 2023

Het bestuurlijke overleg op 14 september 2023 tussen de wethouder en de gedeputeerde stond voornamelijk in het teken van de procedure rondom het plaatsen van flexwoningen voor Oekraïense vluchtelingen. De gemeente heeft aangegeven dat als de flexwoningen voor Oekraïense vluchtelingen worden gerealiseerd, dat er dan woonruimte in het voormalige gemeentehuis vrij kan komen voor statushouders. Deze ruimte wordt namelijk bewoond door Oekraïense ontheemden. De realisatie van de flexwoningen heeft echter grote vertraging opgelopen door rechtszaken die tegen de komst van de woningen zijn aangespannen. Naar aanleiding hiervan hebben Gedeputeerde Staten een brief gestuurd waarin de inzet van het college wordt aangemoedigd en de mogelijkheden tot samenwerking zijn benoemd. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld verdere uitwerking van de uitkomsten van de locatiescan.

BO 1 februari 2024

Tijdens het bestuurlijke overleg op 1 februari 2024 tussen de wethouder en de gedeputeerde zijn een aantal ontwikkelingen toegelicht. Zo heeft de gemeente er niet voor gekozen om gebruik te maken van de tijdelijke huisvesting op het cruiseschip de Silja Europa in Rotterdam, omdat de doorstroming niet kon worden gewaarborgd. Tevens is de juridische procedure rondom het plaatsen van de flexwoningen nog niet beëindigd en is ervoor gekozen om geen nieuwe projecten voor tijdelijke woningen meer te starten.

Conclusie

Gezien de gemeente op 1 juli 2024 een achterstand heeft en de genomen maatregelen van de gemeente niet op korte termijn hebben geleid tot het behalen van de taakstelling, stijgt de gemeente op de interbestuurlijke interventieladder en zijn wij genooddaakt om over te gaan tot een vooraankondiging van juridische indeplaatsstelling.